

Motion till riksdagen 2005/06: MJ591

av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m)

Utgiftsområde 20 Allmän natur- och miljövård

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om kostnader som belastar Naturvårdsverket i samband med flytt av verksamhet till Östersund.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag till bemyndigande att ingå ekonomiska förpliktelser under anslag 34:13 Stöd till klimatinvesteringar.
3. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag för år 2005 anslagen under utgiftsområde 20 enligt uppställningen.

Anslag	Regeringens förslag	Anslagsförändring
34:3 Åtgärder för biologisk mångfald	1 923 297 000	-890 000 000
34:4 Sanering och återställning av förorenade områden	524 787 000	-312 850 000
34:12 Bidrag till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut m.m.	262 736 000	-20 000 000
34:13 Stöd till klimatinvesteringar	350 000 000	-350 000 000
Summa för utgiftsområdet		-1 572 850 000

2 Motivering

Anslaget till detta utgiftsområde var i 1999 års budget 1 548 899 kronor för att i budgeten för 2006 föreslås till nästan 4 200 000 kronor. Anslagen är inte helt jämförbara eftersom medel till forskningsråd tillförts utgiftsområdet liksom anslaget för SMHI.

Utgiftsområdet har således expanderat kraftigt.

Ökningen är störst på de anslag som kallas Åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden och Sanering och återställande av förorenade områden. Det förstnämnda föreslås ökas ytterligare i årets budgetproposition.

Anslaget Bevarande av den biologiska mångfalden, 34:3, används till flera olika ändamål. Ett stort användningsområde är markinköp för naturvårdsän-

Fel! Okänt namn på

damål. Vi är kritiska till omfattningen av de statliga markköpen som med ett annat begrepp kan kallas marksocialisering. Vi är också kritiska till omfattningen av de stora markavsättningar som nu görs också där inte ägande övergår till staten. Avsättningarnas påverkan på till exempel virkesförsörjningen bör analyseras.

Vi är också kritiska till den modell för markskötsel som nu finns. Av naturliga skäl är inte tidigare markägare intresserad att sköta någon annans mark. I många fall förloras därför just det värde som avsågs att skyddas. I stället skulle vi vilja se att avtal om skötsel träffades med nuvarande ägare där denne får ersättning för sitt arbete. På detta sätt säkerställs skötseln utan att marken behöver övergå i statens ägo. Omfattningen av sådana avtal bör öka. Av anslag 34:3 är det viktigt att tillräckliga medel tillförs skötsel av nuvarande objekt så att skötseln av dem blir tillfredsställande. Medlen skall också användas för ersättning i samband med tecknande av skötselkontrakt enligt ovan. När detta inte går måste staten som ny ägare ha tillräckligt med resurser för att sköta sina åtaganden.

Vi vill också att en miljöfond inrättas framöver. Denna skall tillföras 1 miljard kronor och vara öppen för donationer. Medlen från fonden skall bland annat användas för att bekosta skötseln av naturvården.

Medlen på anslag 34:4 skall användas för sanering av förorenade områden.

Behovet av att återställa förorenad mark är stort men i huvudsak inte akut. Saneringen är en långsiktig åtgärd som måste vägas mot andra angelägna uppgifter. Därför väljer vi en annan takt än regeringen. Nödvändiga prioriteringar behöver grundas på vetenskapliga riskbedömningar av saneringsobjekten.

Medel till SMHI anslås numer under detta utgiftsområde. SMHI har förutom vissa myndighetsuppgifter också en omfattande affärsverksamhet. Därtill är en del uppgifter uppdragsfinansierade. Enligt vår mening bör det prövas om inte denna verksamhet kan öka i omfattning och om fler uppgifter kan avgiftsbeläggas. Inte minst bör uppdrag sökas internationellt, vilket förutsättningarna för har ökat genom nyinvesteringen i utökad datorkapacitet.

Medel som har anslagits under 34:13 Stöd till klimatinvesteringar har gått till kommunala projekt. Vi kan inte dela regeringens positiva omdömen om effekterna av programmet. Målet är otydligt och effekten av eventuella åtgärder omöjlig att verifiera. Trots de positiva lamentationerna i budgeten säger också utvärderingen av den tidigare verksamheten att det är svårt att bedöma om bidragen medfört att den kommit till stånd eller om den genomförts utan bidrag. Mycket talar för att det sistnämnda är fallet. Investeringar bör alltid ske på marknadsmässiga grunder. I Sverige finns det lång erfarenhet från statligt stödda investeringar som visat sig ha kort livslängd utan tillskott av ytterligare offentliga medel. Statliga bidrag har ingivit falska förhoppningar och varit slöseri med skattemedel. Det gäller i hög grad dessa medel. Anslaget bör avskaffas. Självfallet skall inte heller regeringen bemyndigas att ingå ekonomiska förpliktelser under detta anslag.

Riksdagsmajoriteten har beslutat om nedläggning av flera regementen i Sverige, bland annat i Östersund. Med anledning av detta utlokaliseras viss myndighetsverksamhet från Stockholm. Detta gäller till exempel Naturvårds-

Fel! Okänt namn på

verket där 60 tjänster flyttas till Östersund. Utflyttning av statliga verk har genomförts tidigare. Effekten är väl känd. Ett kompetenstapp, åtminstone momentant, blir följd. Förvaltningskostnader och kommunikationskostnader ökar på bekostnad av verksamheten. En uppdelning av en myndighet minskar därtill möjliga synergieffekter. Regeringen föreslår i budgeten att eventuella kostnader för Naturvårdsverkets flytt skall finansieras i första hand genom anslagssparande, i andra hand genom ökad anslagskredit. Innebörden är att myndigheten skall låna för att bekosta omlokaliseringen. Detta ökar ytterligare nackdelarna med en flytt. Om anslagssparandet inte räcker måste regeringen återkoma till riksdagen med anvisning om nya medel på tilläggsbudget.

Stockholm den 4 oktober 2005

Catharina Elmsäter-Svärd (m)

Lars Lindblad (m)

Cecilia Widegren (m)

Anders G Högmark (m)

Jeppe Johnsson (m)

Bengt-Anders Johansson (m)

Jan-Evert Rådström (m)

Ola Sundell (m)